

Vraag v/d week

Aan Loek Groot, econoom aan de Universiteit Utrecht.

Is het strenge begrotingsbeleid niet funest voor het economische herstel in Europa?

Krugman en de conservatieve Lord Skidelsky spreken duidelijke taal: het werkt contraproductief om nu begrotingstekorten aan te pakken en schuldratio's van overheden te verminderen. Het heeft te maken met Keynesiaanse inzichten zoals de spaarparadox en de liquiditeitsval. Huishoudens proberen hun door de financiële crisis verslechterde vermogenspositie te verbeteren door minder te consumeren en meer te sparen, maar hierdoor zien bedrijven, geconfronteerd met lagere bezettingsgraden en sombere toekomstverwachtingen, geen been in investeringen in extra productiecapaciteit. Als daarbij de economie zich in een liquiditeitsval bevindt, is monetair beleid onmachtig om via de reële rentevoet investeringen te beïnvloeden. Het resultaat is het voortduren van de grote recessie in Europa en de Verenigde Staten. Ik ben zelf geen macro-econoom, maar als de diagnose van Krugman en Skidelsky juist is, dan zouden overheden juist een stimulerend begrotingsbeleid moeten voeren, gecombineerd met structurele hervormingen in de overheidsfinanciën en de banksector, liefst in de vorm van het versneld ter hand nemen van infrastructurele werken die vroeg of laat toch moeten gebeuren. Skidelsky pleit voor het optuigen van een Nationale Investeringsbank met het mandaat te investeren in groene projecten, infrastructuur en sociale woningbouw. Daarnaast zullen hogere investeringen in het onderwijs zich op termijn uitbetalen.

Uitgelicht

Lange Europeanen

Waarom zijn Europeanen zo lang? Dat onderzoekt Hatton voor het CEPR aan de hand van een dataset van vijftien Europese landen die de periode van halverwege de negentiende eeuw tot 1980 bestrijkt. De gemiddelde lengte van Europese volwassen mannen is in ruim een eeuw met elf centimeter toegenomen. De belangrijkste verklarende factor voor deze grotere lengte is de afname van ziekten in de omgeving, waarbij kindersterfte als indicator is gebruikt. De lengte-toename was sterker in de periode tussen de twee wereldoorlogen.

Hatton, T.J. (2011) *How have Europeans grown so tall? CEPR Discussion Papers*, 8490.

Uit de oude ESB-doos

Levensverarming

Het is de fout geweest in het denken van de laatste helft der vorige, en van de eerste decennia dezer eeuw, dat men steeds allerlei vraagstukken formuleerde met het "óf...óf". Men poneerde dan, dat de mensch werkte óf uit arbeidsvreugde óf uit "vrees" voor het mis-sen van het dagelijksch brood. Deze beschouwing van het "óf...óf" heeft zeer eenzijdig gewerkt op het denken over allerlei levensvragen, ook op het denken over het wezen van den arbeid. Het is levensverarming, wanneer men exclusief den zin van een handeling of van een gebeuren zoekt in één bepaalde zijde van het leven. De zinvolheid van het leven wordt eerst begrepen dáár, waar wij de veelzijdigheid van het leven erkennen en waar wij in onze levensbeschouwing het "én...én" kunnen opnemen.

Waterink, J. (1943) Is oeconomische zekerheid, psychologisch gezien, wenschelijk? *ESB*, 28(1427), 297-299.

Colofon

ESB signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie.

Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

ESB-redactie

Hoofdredacteur: Sandra Phlippen
Redacteurs: Martijn Ooms, Gelinj Werner
Redactiestagiair: Teunis Brand
Bureauredactie: De Twee Hanen v.o.f.
Redactiesecretariaat: Carla van der Meulen
Uitgever: Roel Langelaar
Sales: Sanne Brassier (06 513 255 82)

Commissie van Redactie

E.E.C. van Damme, P.H.B.F. Franses, E.J.J. Schenk, L.L.G. Soete, H.A.A. Verbon, H. Verbruggen

Redactieadres

Postbus 20025
2500 EA Den Haag
tel. (070) 378 92 37
fax (070) 799 98 40
esb@sdu.nl
www.esbonline.nl

Kopij

Auteursaanwijzingen staan op internet: www.esbonline.nl. Gelieve kopij elektronisch aan te leveren op het redactieadres.

Abonnementen

Sdu Klantenservice, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, tel. (070) 378 98 80, fax (070) 378 97 83, sdu@sdu.nl. Tarieven voor Nederland en België incl. btw: bedrijven en instellingen € 275,60, particulieren € 132,50, studenten € 31,80.

Losse nummers

€ 10,- incl. btw en portokosten. Losse nummers van ESB zijn te bestellen via Sdu Klantenservice, tel. (070) 378 98 80, fax (070) 378 97 83, sdu@sdu.nl. ESB verschijnt ook online (www.esbonline.nl).

Advertentieverkoop

Product- en Personeelsadvertenties: Soenith Chaturi, tel. (070) 378 07 04, fax (070) 799 98 79. E-mail: s.chaturi@sdu.nl

Basisvormgeving: Flicn.Design

Opmaak: Jacques van Schie
Illustratie: Shutterstock / Carsten Medom Madsen
Foto's: Hollandse Hoogte / Michiel Wijnbergh, Shutterstock / Gordon Swanson, Bateman Photo, Anna Tihomirova, BEPictured, Paulo Manuel Furtado Pires, Olaf Speier, ID1974
Druk: DeltaHage

ISSN 0013-0583

ESB is een uitgave van Sdu Uitgevers. ECORYS Nederland BV is houder van de merknaam ESB (Economisch Statistische Berichten). ESB werkt samen met de Koninklijke Vereniging voor de Staaithuishoudkunde.

HO
PRINT

Sdu UITGEVERS

Roger Klaassen
Van Zanten

